Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

HE 161/2016 Hallituksen esitys liikennekaareksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi Valopilkku-sovellus

Taksiliiton Yrityspalvelu Oy kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen liikennekaareksi. Yhtiömme tuottaa valtakunnallisia taksiliikenteen maksuliikenne- ja tilausvälitysratkaisuja. Tilitämme taksiyrittäjille vuosittain yli 100 miljoonan euroa taksamittareiden keräämistä ajosuoritteista, joita tehdään Taksikorteilla ja Kelan korvaamilla suorakorvausmatkoilla. Lisäksi vastaamme valtakunnallisen älypuhelimessa toimivan Valopilkku-tilaussovelluksen kehittämisestä. Valopilkulla asiakas voi tilata matkan sähköisesti ilman, että hänen tarvitsee tietää paikallisen tilausvälityskeskuksen yhteystietoja. Valopilkulla tilataan yli miljoona matkaa vuodessa. Yhtiömme on myös mukana pilotoimassa Tekesin tukemana uusia Mobility as a Service (MaaS) –palveluja ja kehittämässä tiedonsiirtoon tarvittavia rajapintoja.

Ammattimaisuus digitaalisten palvelujen selkärankana

Liikennekaaren tavoitteena on luoda samanlaiset kilpailuedellytykset kaikille henkilöliikennettä harjoittaville yrityksille. Hallituksen esitykseen kirjattu ammattimaisuuden määrittely johtaa ”tulonhankkimis”-termin takia tulkinnanvaraisuuteen ja harmaan talouden lisääntymiseen henkilökuljetuksissa. Ammattimaisuus tulisi siksi määritellä selkeämmin sekä lakitekstissä että perusteluosiossa. Nykyisen taksiliikennelain määritelmä ammattimaisuudesta on hyvä, eikä se estä esimerkiksi kimppakyytien suorittamista polttoainekuluja jakamalla.

Uusien (MaaS) liikkumispalvelujen avulla pyritään siihen, että oman auton omistamisesta siirryttäisiin liikenteen palvelujen käyttöön. Jotta autosta luovutaan, on asiakkaille taattava kaikkiin liikkumistarpeisiin soveltuva palvelujen verkko, joka tuodaan helposti saataville yhden sovelluksen kautta. MaaS-liikkumispalvelu toimii niin luotettavasti kuin sen heikoin lenkki. Tästä syystä on tärkeää, että palveluun kuuluvat autonvuokraus-, joukkoliikenne-, taksiliikenne ja muut palvelut tuotetaan ammattilaisten voimin.

Pohjimmiltaan kyse on myös siitä, että samoilla markkinoilla toimiville palveluntuottajille tulee olla samat pelisäännöt ja siten tasavertaiset kilpailun edellytykset. Jos kuljetuksia suoritetaan korvausta vastaan, on kyse aina ammattimaisesta liiketoiminnasta, jota koskee myös yhteiset velvoitteet esimerkiksi verojen maksamisen suhteen.

Luotettavat kassakoneet turvaavat asiakkaiden oikeusturvan, verokertymän ja yrittäjien tasavertaisen kohtelun

Ehdotamme seuraavaa täsmennystä Liikennekaaressa esitettyyn ajoneuvolain muutosesitykseen: ”Jos matkan hinta perustuu matkan tai ajan mittaamiseen, luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä ajoneuvossa on oltava taksamittari tai hinnan määrittelyssä on käytettävä muuta laitetta tai järjestelmää, jolla saavutetaan taksamittaria vastaava mittaustiedon luotettavuus sekä tiedon suojauksen taso ja joka täyttää mittauslaitedirektiivin (2004/22/EY – 31.3.2004) asettamat vaatimukset taksimittareille.

Tällä hetkellä taksiliikenteen maksujärjestelmät perustuvat taksamittarien keräämään tietoon. Mittareiden tiedot toimitetaan sellaisinaan raportteihin viranomaisille ja verottajalle taksiyrityksen toiminnasta. Mittarit täyttävät mittauslaitedirektiivin ehdot ja niitä voivat asentaa vain valtuutetut asennusliikkeet. Asennuksen yhteydessä taksamittarin toiminta varmistetaan mittaradalla, jossa tarkistetaan että asennettu laite mittaa matkan ja ajan oikein. Tämän jälkeen taksamittari sinetöidään asentajan toimesta. Erilaisia taksoja esimerkiksi kilpailutetun liikenteen tuloksena voidaan tämän jälkeen ohjelmoida laitteeseen hyvin vapaasti taksiyrittäjän toimesta.

Kuluttajan suojan kannalta sekä yhteiskunnan matkoja korvaavien Kelan ja kuntien kannalta oleellista on, että taksojen perusteena olevat aika ja matka mitataan aina oikein. Vaikka liikennekaaren myötä erilaisten etukäteen sovittujen kiinteiden matkahintojen mallit lisääntyvät, tehdään kuitenkin suuri osa matkoista jatkossakin kuljetuksen toteutuneeseen matkaan ja aikaan sidottuun hinnoitteluun perustuen. Tällöin on oleellista, että laitteet ja järjestelmät ovat mittatarkkuudeltaan yhtä luotettavia kuin taksien taksamittarit nykyisin.

Taksiliiton Yrityspalvelu pystyisi helposti tuottamaan viranomaisille maksutiedot välittämiensä maksuliikennetietojen osalta samaan tapaan kuin Ruotsissa tullaan vaatimaan ensi keväänä astuvan lakimuutoksen myötä. Liikennekaari-esitystä tulisikin tältä osin muuttaa siten, että tilausvälitystä suorittavien tahojen sijaan maksuliikenteen toimitusvaatimukset asetetaan maksuliikenteen hoitajille kaikkia kulkumuotoja koskien.

Lopuksi

Liikennekaaren tavoitteena on mahdollistaa uusien liikkumispalvelujen syntyminen kulkumuodosta riippumatta. Jotta alan nykyiset ja uudet toimijat voivat investoida kehitykseen, on oltava luottamus siihen, että toimintaympäristö on kilpailullisesti tasa-arvoinen. Tästä syystä on tärkeää täsmentää liikennekaareen vaatimukset ammattimaisuudelle sekä matkan hinnoitteluun käytettäville laitteille.

Taksiliiton Yrityspalvelu Oy